Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 8 Улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Франціскaньска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатанй вôльнй вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои".

Предплата у Львовѣ въ Адміністрацiи „Газеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провінціи

на цѣлый рокъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рокъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 172. Пятниця 2 (14) Серпня 1891. Рокъ I.

Клопоты Россіи на Кавказѣ.

Въ Закавказкôмъ краю ростуть для россійского правительства новй клопоты въ видѣ вôрменьскои справы. Вже вôдъ давна звертали въ россійскôй прасѣ увагу на проявы политично-народнои натуры середъ Вôрменъ россійскихъ, котрыхъ охрещено модною тогдѣ назвою „Молодои Арменіи". Однакъ аспіраціи тамошныхъ Вôрменъ, зô взгляду на невелике число ихъ пôдъ правлѣнємъ Россіи, передъ послѣдною войною турецко-россійскою не представляли взагалѣ поважнѣйшои небезпечности. Ажь прилучене Карсу, а въ наслѣдокъ сего и значный прирôстъ Вôрменъ въ краю Закавказкôмъ, надали бôльшои силы и значѣня ихъ аспіраціямъ народнымъ. Впрочôмъ вôрменьскій рухъ въ границяхъ посѣлостей россійскихъ не єсть обявомъ вымковымъ, вôдособненымъ, а набирає бôльшои силы тому, що зôстає въ звязы зъ подôбными змаганями въ Вôрменіи турецкôй и перскôй.

Зразу опозиція вôрменьска въ Россіи мала характеръ радше политичный: ліберальный або радикальный. Однакъ вôдколи головне огнище житя церковного тамошныхъ Вôрменъ, Ечмядзинъ, дôстало ся въ посѣдане Россіи, прибрала она напрямъ церковный и народный. Уніфікаційна политика Россіи не може стерпѣти вôдрубности навѣть въ лонѣ церкви всхôднои, до котрои належить секта Вôрменъ-Григоріяновъ. На тôй точцѣ прийшло вже и до поважнѣйшихъ суперечокъ помѣжь россійскимъ правительствомъ а окремою єрархією вôрменьско-григоріяньскою.

Спôръ той притихъ, але при першôй нагодѣ може прибрати характеръ правдивои борбы церковнои. Въ тѣснôй звязи изъ справами церковными, якъ се звычайно бувае на Всходѣ стоить и справа языкова. Недавно вôрменьска газета „Mozak", що выходить въ Тифлісѣ, выступила зъ жаданємъ, щобы Вôрмены складали въ судѣ присягу лише передъ вôрменьскими священиками и лишь въ языцѣ вôрменьскôмъ. Сю статью выкликавъ выпадокъ, якій ставъ ся въ окружнôмъ судѣ въ Тифлісѣ, а котрый россійскй газеты пôдносять до значѣня „вôрменьскои демонстраціи". Справоздане судове въ часописи *Новое Обозрѣніє* такъ описує сей выпадокъ:

Передъ мировымъ судією въ Тифлісѣ, стає Григорій Измировъ, Вôрменинъ, обряду григоріяньского, бувшій россійскій урядникъ. Саля судова такъ переповнена публикою, що годѣ було протиснути ся посередъ неи. Всѣхъ увага звернена на обжалованого за те, що не хотѣвъ складати присяги въ россійскôмъ языцѣ передъ судомъ окружнымъ. Мировый судья: Чи вы признаєте себе выноватымъ, що на засѣданю окружного суду въ справѣ Оганезова, на завôзване презеса суду, вы не хотѣли зложити въ его руки присягу по мысли §. 715 закона карного? — Измировъ: Я жадавъ, щобы присягу вôдобравъ вôрменьскій священикъ, находячій ся на той часъ въ сали, и въ вôрменьскôмъ языцѣ, и я вôдмовивъ зложеня присяги въ руки председателя окружного суду. — Мир. судья: Тажь предсѣдатель суду предкладавъ вôрменьскому священикови, щобы вôдобравъ ей вôдъ васъ въ языцѣ россійскôмъ? — Измировъ: Предкладавъ. Мир. судья: А священикъ, покликуючись на розпоряджене своеи власти духовнои, не згодивъ ся на тое? — Измировъ: Такъ, не згодивъ ся. — Мир. судья: Вôдтакъ предсѣдатель жадавъ вôдъ васъ, щобы вы зложили присягу въ его руки? — Измировъ: Такъ, жадавъ. — Мир. судья: Чомужь вы не послухали и не вдоволили его жаданю? — Измировъ: Я мавъ до того повне право. — Мир. судья: Яке право? — Измировъ: Я опиравъ ся на §§. 711 и 715 зак. карного, де сказано выразно, що вôдъ свѣдка вôдбирає присягу священикъ того самого що и вôнъ вѣроисповѣданя, пôсля обряду того самого вѣроисповѣданя, а зъ тыми обрядами полученый тѣсно и языкъ, въ котрôмъ вôдбуває ся богослужене.

Я отже мавъ повне право жадати вôдобраня вôдъ мене присяги въ моѣмъ матернôмъ языцѣ священикомъ того самого обряду, тымъ бôльше, що вôнъ бувъ навѣть саме тодѣ на сали, бо хочь предсѣдатель завôзвавъ его, щобы вышовъ зъ салѣ, священикъ бувъ присутнымъ до кôнця засѣданя. Въ присутности священика председатель не мавъ права вôдбирати вôдъ свѣдка присяги.

Хочь обжалованый мавъ за собою параграфы закона, мировый судья засудивъ его на 25 рублѣвъ кары або 5 днѣвъ арешту.

Розумѣє ся, що симпатіи вôрменьского загалу суть по сторонѣ смѣлыхъ оборонцѣвъ матерного языка. Де инде такій выпадокъ не зробивъ бы того враженя и не мавъ бы бôльшого значѣня, але въ теперѣшныхъ вôдносинахъ въ Россіи, при теперѣшнôй системѣ, фактъ сей росте до значѣня демонстраціи, надъ котрою россійскй дневники розводять ся и вôдповѣдно до свого политичного становища коментують.

Справоздане инспектора промыслового.

(Конець.)

П. инспекоръ пôдносить наконецъ, що Справа образованя робôтничои молодѣжи и взагалѣ справа термінаторôвъ представляє

ЗА ХЛѢБОМЪ.

ПОВѢСТЬ

ГЕНРИКА СѢНКЕВИЧА.

(Конець.)

Наразъ почувъ, що ноги задеревѣли ему зовсѣмъ.... Ще силуєсь хвилю плысти.... човно щоразъ близше.... „Поможѣть! Ратуйте!". Послѣдне слово заглушила вода, що залляла ему горло. Зануривъ ся. Филя перейшла надъ его головою, але выплывъ знову. Човно туй-туй. Почувъ вже, якъ хлюпоталась вода и якъ скребтали весла о боки човна. Послѣдный разъ добуває голову и взываe о помôчь. Почули его, ѣдуть скорше.... Але Орликъ зануривъ ся знову. Пôрвавъ его страшный виръ.... За хвилю зачорнѣвъ ще на фили, потôмъ лише одна рука пôднесла ся надъ воду, потôмъ друга, а вкôнци щезъ въ глубени....

Тымчасомъ Марися сама на поромѣ, лише зъ трупомъ батька, дивилась, якъ божевôльна, въ далеке свѣтло. Але струя несла ихъ до неи. Появилось човно о кôльканайцяти веслахъ, що при блеску огню порушали ся, якъ червонй ноги якого великого хробака. Марися зачала голосно кричати.

— Гей, Смітъ!—обôзвавъ ся по англійски якійсь голосъ. — Дамъ повѣситись, єсли се хтось не кликавъ о помôчь и єсли ось не кличе знову.

За хвилю сильнй руки перенесли Марисю до човна, але Орлика въ тôмъ човнѣ не було.

Въ два мѣсяцѣ потôмъ Марися вышла зô шпиталю въ Літль-Ракъ и за грошѣ зôбранй добрыми людьми поѣхала до Нового-Йорку.

А грошей тыхъ не було досыть. Часть дороги мусѣла бы ити пѣшки, але вже трохи по англійски говорила и вмѣла собѣ выпросити у кондукторôвъ, що забирали ей дармо. Богато людей милосердилось надъ сею бѣдною, схорованою, зчорнѣлою дѣвчиною зъ великими синими очима, що була подôбнѣйша до тѣни, якъ до чоловѣка и що слезами просила о милосерде. Тай не люде то знущались надъ нею, але жите и его условє. Що въ тôмъ американьскôмъ вирѣ и въ тôмъ великаньскôмъ бізнесѣ мала робити ся польна цвѣтка лининецка? якъ собѣ радити? Тому тамошный вôзъ мусѣвъ переѣхати черезъ ню и згнести ей марне тѣло, якъ кождый вôзъ переѣзджає по цвѣтахъ, що впали на его дорогу....

Змарнѣла, дрожача зъ ослабленя рука потягнула за вôнокъ при Ватеръ-стре въ Новôмъ Йорку, се Марися прийшла шукати помочи у старого пана зпôдъ Познаня.

Отворивъ дверѣ якійсь чужій, незнаный чоловѣкъ.

— Містеръ Злотопольскій дома?

— Що то за оденъ?

— Старый панъ. — Ту показала картку.

— Померъ.

— Померъ? А сынъ?... панъ Вілємъ?

— Выѣхавъ.

— А панна Иванна.

— Выѣхала.

Дверѣ замкнулись передъ нею. Сѣла на порозѣ и зачала обтирати лице. Була знову въ Новôмъ Йорку сама, безъ помочи, безъ опѣки, безъ грошей, на воли Божôй.

Чи зôстати ѣй ту? — Нѣколи! Радше пôти до пристани до нѣмецкихъ докôвъ, поклонитись въ ноги капітанамъ и просити, щобы забрали ей, а єсли змилосердять ся, то о прошенôмъ хлѣбѣ перейти Нѣмеччину и вер-

ся дуже лихо. Въ протягу 1890 р. отворено 4 нові доповняючі школы промыслові (въ Старôмъ Санчи, Бохнѣ, Яслѣ и Вадовичахъ) однакъ число ученикôвъ упало зъ 3255 (1889 р.) на 3128.

Пôдприємцѣ, принимаючи термінаторôвъ не вызначують имъ зъ горы часъ термінованя, але держать якъ найдовше на пробахъ, вôдтакъ ставляють рôжні перепоны въ вызволѣ а навѣть допускають ся яркихъ надужить. Пôдприємства фабричні принимають также хлопцѣвъ на науку ремѣсничу, котрои имъ дати не могуть, потôмъ вызваляють ихъ на челядникôвъ, а тымъ причиняють ся лише до збôльшеня числа партачѣвъ.

Въ роздѣлѣ термінаторскои нужды належить ся одно зъ найперших мѣсць пекарнямъ, де термінаторы роблять по кôлька лѣтъ и немогуть дôждати ся вызволу. А се все робить ся зъ обчисленя, бо хочь такій не вызволеный помôчникъ выучивъ ся и зовсѣмъ обôзнавъ ся зъ ремесломъ пекарскимъ, має фахові вѣдомости, то не посѣдаючи свѣдоцтва уздôбненя, не може жадати за свою роботу такои платнѣ, якъ вызволеный челядникъ. Розумѣєсь, що такимъ чиномъ майстры обходять ся безъ вызволеныхъ челядникôвъ, бо „за дорогі" для нихъ, а зъ другои стороны термінаторôвъ держать зручно на упонѣ, даючи имъ пôзнати, що по вызволеню не будуть ихъ держати. Въ переважнôй части майстры зовсѣмъ недбають о фахове выобразованє термінаторôвъ, але уживають ихъ до послугъ домашныхъ не належачихъ зовсѣмъ до ремесла, и то не лишь при обслугахъ своихъ але навѣть до послугъ своєи родины и челядникôвъ. Ще менче ходить имъ о те, чи термінаторъ ходить до церкви або школы, зъ котрою майстры въ непереривнôй войнѣ, бо ученикъ мусить раньше выходити, а потôмъ нема кому замѣтати та спрятувати въ робôтни. Впрочѣмъ такій майстеръ доводить такъ: *Я самъ не ходивъ до школы то й ученикъ єи не потребує.* Лишь майстры интеліґентнѣйші, котрыхъ очевидно мало, поважаючі свôй станъ, припильновують того, абы ученикъ ходивъ до школы и пильно користавъ зъ неи.

А вже обходять ся зъ термінаторами що найменче не по людски. Ихъ побиває майстеръ, побиває панѣ майстрова, побивають и челядники. Часами уживають термінаторôвъ замѣсть запряговыхъ звѣрятъ до звожуваня зъ мѣсця закупна сырыхъ матеріялôвъ до варстату або розвожуваня выробôвъ по мѣстѣ. Сплять по вогкихъ пивницяхъ або пôддашахъ, въ тѣсныхъ и темныхъ норахъ, въ варстатѣ на пôдлозѣ, на робôтняныхъ столахъ, безъ постелѣ, на перегнилôй соломѣ, або на гиблѣвкахъ. Въ зимѣ ті убікаціи або зовсѣмъ не опалють ся, або дуже мало. Часомъ въ однôмъ лôжку спить 2-хъ або 3-хъ ученикôвъ. Въ пекарняхъ сплять на мѣшкахъ зъ мукою, на печахъ або на дошкахъ, де звычайно кисне тѣсто. Скриня на бѣлє, умывальня для робôтникôвъ-недолѣткôвъ уважає ся за збыткову рѣчь и ті бѣдаки бувають звычайно страшно нехарні, мыють ся та чешуть разъ на тыждень: христіяны въ недѣлю, жидики пôдъ сабашь.

Въ нужденнôмъ уборѣ, при нужденной поживѣ працюють о голодѣ и холодѣ посередъ найгôршихъ условинъ для житя и моральности, и кождый признати мусить, що при такôмъ выховуваню и обходженю термінаторъ мусить скарловатѣти морально и фізично, та стати лихимъ майстромъ и горожаниномъ.

Пôсля промыслового закона майстеръ не смѣє вôддалювати термінатора передъ вôдбутємъ законтрактованого часу, иншій же майстеръ потôмъ самôмъ ремеслѣ не може принимати термінатора до ремесла або анальоґічного промыслу фабричного безъ призволеня давнѣйшого майстра. Тымчасомъ майстры наганяють термінаторôвъ пôсля гумору свого або панѣ майстровои, а другі принимають; майстры мѣняють ученикôвъ, ученики майстрôвъ, часъ зъужитый у одного — у другого не числить ся и, буває, инодѣ термінаторъ 10 лѣтъ або и бôльше стратить въ однôмъ и тôмъ самôмъ ремеслѣ, заки єго, дорослого, вызволять на челядника.

Що до самыхъ термінаторôвъ, то суть се звычайно индівідуа безъ выхованя, уперті и недаючі собою довôльно управляти, переважно дѣти найбѣднѣйшихъ родичѣвъ, котрі не могуть ихъ умѣстити де инде.

Ті оплаканя гôдні вôдносины термінаторôвъ звернули увагу кругôвъ філянтропійныхъ позарукодѣльныхъ и спонукали людей доброи волѣ до опѣки надъ бѣдными дѣтьми. У Львовѣ, пôдъ протекторатомъ еп. Исаковича и за ініціятивою о. Семѣньского завязало ся товариство опѣки надъ термінаторами. Въ недѣлѣ збирають ся о 3 год. зполудня въ саляхъ шкôлъ народныхъ термінаторы и термінаторскі недоростки та забавляють ся до вечера управами ґімнастичными, спѣвомъ. а учителѣ и священики держатъ поучаючі вôдчиты. Теперь поверхъ 100 ученикôвъ ходить на такі зôбраня а въ Краковѣ дѣлає въ тôмъ дусѣ знаный приятель молодѣжи, університетскій проф. дръ мед. Иорданъ.

За головну причину лиха уважає п. инспекторъ низькій степѣнь просвѣты рукодѣльника и загалу людности, зъ котрои рукодѣльникъ выходить, дальше незнанє законôвъ промысловыхъ або упередженє, ограниченє понятє о любвѣ ближнього. Значну часть вины приписує корпораціямъ промысловымъ, котрі не старають ся пôдносити почутє достоиньства свого стану межи членами корпорацій и не дбають о пôднесенє спôльныхъ интересôвъ промысловыхъ своихъ членôвъ черезъ закладанє заличковыхъ касъ, складôвъ сырôвцѣвъ, базарѣвъ, черезъ заведеня спôльнои роботы машиновои и т. д.

Закôнчуючи сей роздѣлъ, каже п. инспекторъ, що єли майстры не зберуть всѣхъ силъ, щобы двигнути зъ упадку свôй станъ, єли не пробудять ся зъ апатіи та будуть дальше лехковажити собѣ промыслові хосенні для нихъ законы — то рукодѣльництво въ Галичинѣ мусить упасти зовсѣмъ. Промыслові инспекторы, при такихъ якъ теперь вôдносинахъ, нѣчо не поможуть ремѣсникамъ, бо тамъ де непридержують ся закона, а противно, знасилюють єго, — тамъ вказôвки, уваги и напôмненя урядника на нѣчо не придадуть ся.

Вкôнци, обговорючи справу економічного положеня робітникôвъ въ єго окрузѣ надзорчôмъ, каже — що те положенє не полѣпшило ся въ жаднôмъ напрямѣ. Що року якась часть пôдприємствъ упадає, а нові заведеня, при котрыхъ робôтники могли бы найти занятє, повстають въ маленькôмъ числѣ, а бôльші, при котрыхъ робôтникъ мôгъ бы сподѣвати ся сталого занятя — зовсѣмъ нѣ. А що при такихъ бôльшихъ передприємствахъ могуть робôтники працювати довші лѣта, доказомъ Іосифъ Будзикевичь и Іосифъ Стракъ, котрі вже 40 лѣтъ працюють въ однôй фабрицѣ въ Бялôй а минувшого року зôстали зате вôдзначені срѣбнымъ хрестомъ заслуги вôдъ Є. Вел. Цѣсаря. Численна еміґрація робôтникôвъ доказує, що помѣжь тымъ станомъ велика нужда. Становище робôтника въ Галичинѣ дуже низьке, а єго власный заводъ не дає єму жадныхъ приємностей, лихе положенє, безъ выглядôвъ на лѣпшу будучнôсть, знеохочує. Зъ вôдти жалѣ на свою долю, котрі въ першôй лініи звертають ся противъ пôдприємцѣвъ, тымъ бôльше, що пôдприємцѣвъ робôтники найчастѣйше не знають, не видять ихъ, суть залежні зовсѣмъ вôдъ офіціялістôвъ пôдприємства, котрі знову обходять ся зъ ними остро и безвзглядно, та й зовсѣмъ не дбають о ихъ положенє.

П. инспекторъ, хотячи зблизити обѣ стороны: робôтникôвъ и роботодавцѣвъ и вытворити мѣжь ними дружнѣйші зносины, — выдавъ вôдозву до передприємцѣвъ, котрі затрудняють значнѣйшу часть робôтникôвъ, щобы потворили кружки (Gewerb-Vereine) які потворили ся въ Нѣмеччинѣ и котрі вийшли бы на хосенъ обомъ сторонамъ, однакъ вôдозву сю збули передприємцѣ тымъ, що — мовлявъ — ихъ робôтники до такихъ институцій ще зовсѣмъ не дозрѣли.

Переглядъ політичный.

Выдѣлъ краєвый вôднѣсъ ся бувъ ще въ червню до міністерства зъ запытанємъ, чи речинець скликаня галицкого сойму вже вызначеный; рôвночасно прошено правительство, щобы оно бодай два мѣсяцѣ вызначило на сесію соймову. Доси не наспѣла нѣяка вôдповѣдь, але зачувати, що правительство не буде тому противитись, щобы сесія соймова потягнула ся и до лютого. Выходило бы зъ того, що соймъ краєвый буде скликаный въ грудни.

На великихъ маневрахъ австрійскихъ въ вересни, на котрыхъ будуть крôмъ Є. Вел. Цѣсаря Францъ Іосифа ще и цѣсарь нѣмецкій, та саксоньскій король и многи князѣ пануючихъ династій, дôстане войско перший разъ бездымный порохъ. Щобы не лучили ся які пригоды, то цѣлый округъ буде вôдповѣдно замкненый. Въ маневрахъ возьме участь коло 70.000 войска, а характеръ ихъ буде дуже поважный и точно военный.

Вчера скôнчивъ ся дванацятый рôкъ президентуры гр. Таффого.

Є. Вел. Цѣсарь надавъ королеви сербскому великій хрестъ ордера св. Стефана, Рістичеви великій хрестъ ордера Леопольда, Пашичеви и сербскому послови у Вѣдни, Симичеви

нути до Липинець. Тамъ єи Ивась. Крôмъ него не має она вже нѣкого на широкôмъ свѣтѣ. Єсли вôнъ єи не пригорне, єсли забувъ, єсли вôдôпхне, то хоть помре близько нього...

Пôшла до пристани и обôймала за ноги нѣмецкихъ капітанôвъ. Они забрали бы єи, бо якъ бы лишь трохи вôджила ся, то була бы зъ неи гарна дѣвчина. Они бы раді, такъ щожь? Право не позваляє.... впрочôмъ соблазнь.... Такъ най имъ дасть спокôй....

Дѣвчина ходила спати на той самъ помôстъ, на котрôмъ вже разъ спала зъ батькомъ тои памятнои ночи, коли хотѣвъ єи топити. Живила ся тымъ, що выкидала вода, такъ якъ въ Новôмъ Иорку зъ батькомъ живилась. На щастє лѣто було... тепло...

Що дня, ледви днѣло, вже була при нѣмецкихъ докахъ и жебрала ласки, та що дня надармо. Але мала хлопску вытревалôсть. Тымчасомъ силы єи малѣли. Чула, що якъ заразъ не поѣде, то небавомъ помре, якъ померли всѣ, зъ котрыми вязала єи доля.

Одного рана ледви приволѣкла ся до пристани зъ думкою, що се мабуть вже послѣдный разъ, бо завтра вже не стане єй силъ. Постановила собѣ не просити, лише дôстати ся на перший лѣпший корабель, що вôдходивъ до Европы и сховати ся десь на днѣ тихонько. Коли вже выплинуть и найдуть єи, то чей въ воду єи не кинуть, а вкинуть, то й що-жь? Однаково єй помирати, єсли треба вмерти. Але при мôстку, що вѣвъ до корабля, стерегли добре входячихъ и сторожь вôдôпхавъ єи при першôй пробѣ. Тому сѣла на пали при водѣ, и подумала собѣ, що мабуть горячка єи бере. Ажь ось почала усмѣхати ся и воркотѣти:

— *Я дѣдичка, Ивасю, але вѣры я тобѣ дотримала. Що-жь ты мене не знаєшь?*

Бѣдна не попала въ горячку, але збожеволѣла. Вôдъ теперь приходила она що дня до пристани выглядати Ивася. Люде привикли до неи и давали єй часомъ милостиню. Она дякувала покôрно, усмѣхаючись, якъ дитина. Тревало се такъ зô два мѣсяцѣ. Ажь одного разу не прийшла до пристани и вôдъ тогды єи не видѣли бôльше. Лише поліційна часопись донесла слѣдуючого дня, що на самôмъ краю пристани найдено тѣло мертвои дѣвчины, незнанои зъ прôзвища и походженя.

Переклавъ **О. Мак....**

ордеръ зелѣзнои короны першои клясы. Король сербскій зложивъ вôдтакъ візиту Цѣсареви дякуючи єму за вôдзначенє. Цѣсарь ревізитувавъ короля а опôсля бувъ король на ґалевôмъ обѣдѣ.

Король Александеръ надавъ Архікн. Францови Сальваторови и кн. Леопольдови баварскому ордеръ бѣлого орла I. клясы, а послови австрійскому бар. Темелеви ордеръ Таковы. Ґр. Кальнокій бувъ у короля зъ візитою черезъ пôвъ годины, а вôдтакъ розговорювавъ зъ Рістичемъ и Пашичемъ. Оба сй сербски достойники були такожь на авдієнціи у Є. Вел. Цѣсаря. Зъ Ишль поѣде король Александеръ до Швайцаріи, де въ Люцернѣ стрѣтить ся зъ своимъ батькомъ.

Зъ Петербурга доносять до Koln. Ztg. зъ вѣродостойного жерела, що поголоски о російско-француском союзѣ вôдпорнôмъ суть зовсѣмъ безосновнй; доси не було анѣ бесѣды о такôмъ союзѣ. Въ кругахъ петербургскихъ мали дуже немило вразити оваціи, якй роблено адміралови Жерве въ Москвѣ, де офіцыры російскй дѣйстно носили єго на рукахъ.

Указъ царскій заказавъ вывозити збôже и муку зъ Россіи черезъ порты на моряхъ Балтійскôмъ, Чорнôмъ и Азовскôмъ, а также и черезъ заходнй границѣ. Рôвночасно дôстало міністерство справъ внутрѣшныхъ наказъ, щобы зарядило вôдповѣднй средства для заосмотреня въ збôже сторôнъ, де наставъ голодъ.

Зъ Бѣлграду доносять до *Köln. Ztg.*, що тамъ настало велике невдоволенє зъ принятя, якого зазнавъ король и єго дружина въ Петербурзѣ. Зъ королемъ обходжено ся не якъ зъ самостойнымъ монархою, але якъ зъ пôдданымъ Россіи. Рістича легковажено при кождôй нагодѣ. То само доносять и зъ Вѣдня, та кажуть, що окруженє короля дуже невдоволене зъ того, якъ зъ нимъ въ Россіи обходжено ся.

Стамболовъ и Петковъ, редакторъ „Свободы", дôстали листы зъ пôдписами Цанкова и другихъ еміґрантôвъ болгарскихъ, въ котрыхъ они грозять имъ смертію въ тôмъ случаю, коли они не перестануть и дальше пôдпирати кн. Фердинанда. Тй листы не зробили въ кругахъ правительственнымъ нѣякого враженя, бо тамъ вже привыкли до такихъ погрозъ.

Новинки.

— **Именованя.** Міністеръ скарбу именувавъ поборця податкового, Юрія Юнґа, головнымъ поборцемъ податковымъ для округа краєвои дирекціи скарбу у Львовѣ.

— **Є. ц. и к. Выс. Архікн. Леопольдъ Сальваторъ** вертаючи зъ своєю достойною женою Архікняг. Бланкою дня 9 с. м. зъ Надвôрнои до Станіслава задержались въ Лысци и вступили до тамошнои церкви та оглянули єи въ серединѣ. Выходячи зъ церкви спытала Архикнягиня, чи немогла бы купити на памятку ручного хрестика. О. Комариньскій подавъ ѣй тогды трираменный ручный хрестъ и просивъ, щобы она зволила єго приняти. Архікнязь жертвувавъ вôдтакъ по вôдъѣздѣ датокъ на церковъ.

— **П. Франтішекъ Ржегоржъ** зъ товаришемъ п. Понцимъ выбирають ся въ цѣляхъ етноґрафічныхъ по нашôй Гуцульщинѣ, а вôдтакъ до Буковины.

— **На зъѣздѣ сторожей огневыхъ** въ Перемышли, котрый вôдбуде ся въ дняхъ 15 и 16 с. м. буде мати п. Киприянъ Цѣпановскій, инжиніръ дня 15 серпня о 2 год. вôдчитъ: „Про новый способъ гашеня и усуненя пожарôвъ безъ воды або т. зв. „изоляцію воздуха".

— **Громада Медуха** въ станіславôвскôмъ повѣтѣ повѣдомила — якъ доносить Dziennik Polski — тамошне староство, що переходитъ зъ гр. кат. обряду на латиньскій. Справою тою займаєсь мабуть вже намѣстництво, котре має выдати остаточне рѣшенє.

— **Пôдозрѣлого аматора мостôвъ,** якогось Евсевія Станафтьєвича, арештувала оногды черновецка поліція. Станафтьєвичь прибувъ передъ кôлькома тыжднями зъ Россіи, замешкавъ безъ нѣякого занятя на передмѣстю черновецкôмъ Кльокучка и крутивъ ся по околици, а найбôльше коло мостôвъ на Прутѣ въ Черновцяхъ, котрыхъ будову дуже пильно розслѣджувавъ. При арештованю найдено при нѣмъ богато російскихъ листôвъ и нотатокъ, пачку російскихъ образкôвъ святыхъ и значну суму срѣбныхъ грошей. До протоколу подавъ, що є Россіяниномъ, говоритъ языками: російскимъ, рускимъ, румуньскимъ, англійскимъ, французкимъ, италійскимъ и испаньскимъ. Яко пôдозрѣлого о шпіґуньство вôддали єго карному судови въ Черновцяхъ.

— **Вôдзначеня.** Въ Снятинѣ вôдбуло ся дня 8 с. м. зъ великимъ торжествомъ врученє хреста заслуги зъ короною Стефанови Козьминюкови вôйтови зъ Новоселицѣ. Торжество се вôдбуло ся въ святочно пристроєнôй сали Рады повѣтовои въ присутности вôйтôвъ и ихъ заступникôвъ зъ повѣту и бôльшои части урядникôвъ староства убраныхъ въ ґали. Коли Козьминюкъ и єго родина уставились на почетнôмъ мѣсци промовивъ ц. к. Староста п. Арнай, а поясивши въ своѣй бесѣдѣ задля чого Найяс. Монархъ вôдзначивъ Козьминюка, вручивъ єму ордеръ и внѣсъ вôдтакъ трикратный окликъ въ честь Цѣсаря. По промовахъ Маршалка Рады повѣтовои п. Мойсы и заступника єго п. Криштофовича промовивъ ще и самъ Козьминюкъ а вôдтакъ всѣ присутнй удали ся на спôльный пиръ.

— **Въ Вишнѣвчику** сталась дня 29 липня така сумна пригода: Оденъ парубокъ везучи конюшину зъ поля, перевернувъ вôзъ такъ нещасливо въ рôвъ, що упавъ пôдъ вôзъ, котрый єго страшно покалѣчивъ. Помимо удѣленои єму помочи померъ нещастный по 24-годинныхъ великихъ мукахъ.

— **Въ Корчинѣ** коло Сколього убивъ грôмъ при кôнци липня двѣ штуки худобы передъ вôкнами хаты. На щастє на оборѣ пôдъ той часъ нѣкого небуло и хата такожь ненарушена.

— **О загадочнôмъ скрытоубійствѣ** вымѣренôмъ противъ учителя Тарсиньского въ Новôмъ Санчи доносять такъ: Дня 5 н. ст. серпня повернувъ обыватель тамошный Каз. Тарсиньскій зъ Кракова коло 5 годины зъ полудня и выйшовъ на мѣсто. Коли повернувъ о 9½ до дому, заставъ вôкно въ своѣмъ мешканю отверте. Гадаючи, що вôкно отворивъ служачій, положивъ ся спати. Въ тôмъ коло 1-ои въ ночи почувъ черезъ сонъ на грудяхъ чиюсь зимну руку. Пробудившись, вставъ а чуючи за шафою шелестъ, наблизивъ ся до неи. Але ту ударивъ єго хтось кôлька разôвъ долотомъ, котре єму пропало кôлька мѣсяцѣвъ передъ тымъ. Перестрашеный Тарсиньскій почавъ кричати и въ тôй хвили розлягъ ся выстрѣлъ а вôнъ поцѣленый кулею въ груди упавъ на землю. Закимъ збѣгли ся сусѣды, утѣкъ убійникъ и до сего часу не вôдкрыли єго. Рана Тарсиньского не єсть небезпечна, бо куля не нарушила легкихъ.

Всячина.

— **Десять днѣвъ безъ ѣды и безъ — табаки.** Про цѣкавый случай доносять зъ Журавна. У одного зъ тамошныхъ лѣсничихъ жие при своѣй внучцѣ, женѣ лѣсничого, 91-лѣтна бабуся, панѣ В. Г., вдова по професорѣ ґімназіяльнôмъ. Дня 30-го липня въ полудне выйшла бабуся до недалекого лѣса и сказала ще служници, що иде на грибы. Внукôвъ и ихъ сына не було дома, а коли они вечеромъ вернули и не застали бабки, занепокоились и стали єи всюды шукати, тымъ бôльше, що того дня була велика буря зъ зливою, а вôдтакъ наставъ холодный вечерь. Але нѣчого не помогло, бабусѣ не можна було анѣ того дня анѣ слѣдуючихъ вôдшукати. Всѣ вже думали, що она десь погибла, ажь ось дня 8 с. м. донѣсъ якійсь чоловѣкъ, що панѣ єсть въ лѣсѣ, въ ярѣ, таки не далеко вôдъ лѣсничôвки. Внуки пôйшли заразъ по бабусю и дѣйстно знайшли єи тамъ. Она пôзнала насампередъ свого правнука 10-лѣтного хлопця и зажадала ѣсти; вôдтакъ стала выпытувати, чого єи такъ довго саму лишили въ лѣсѣ, а коли спожила кôлька ложочокъ, вже зажадала ще й—табачки, котрои вже вôдъ десять днѣвъ не заживала блукаючи безъ стравы и воды та лишь въ тоненькôмъ одѣню по лѣсѣ. Мѣсце, де она пôдъ сосною лежала було въ пôвколесо до сонця удоптане, зъ чого видко, що она сувалась по земли за сонцемъ, але мабуть не могла выйти зъ лѣса. Бабуся нинѣ зовсѣмъ здорова.

Спѣвацка „дванацятка" академикôвъ

має свою концертну подорожь на дохôдъ фонду будовы руского-народного театру розпочати концертомъ въ Миколаєвѣ — пôсля проєку деякихъ тамошныхъ патріотôвъ. Концертъ, сполученый зъ забавою, вôдбуде ся имовѣрно вже въ недѣлю, 30 н. ст. серпня. Докладнє оголошенє появить ся небавомъ.

Въ Станіславовѣ вôдбудесь концертъ або заразъ по 1-шôмъ вересня або въ половинѣ вересня с. р. Проґрама буде дуже гарно и рôжнородно уложена, а мѣсцевый комітетъ доложить певно всѣхъ заходôвъ, щобы и концертъ и слѣдуюча по нѣмъ забава зъ танцями выпала якъ найсвѣтлѣйше. Дохôдъ призначеный на збôльшенє фонду будовы руского народного театру, тожь се повинно бути тымъ чародѣйныхъ моторомъ, котрый и дрѣмучого єсть въ силѣ збудити! Запросины небавомъ будуть розôсланй. Членыи мѣсцевого комітету радять рускимъ красавицямъ Станіславôвщины ладитись уже заздалегôдь, бо запросинамъ „доброи дванацятки" (властиво „сѣмнацятки", враховуючи всѣ додатковй силы), котра два роки тому назадъ въ Золочѣвщинѣ, Бродщинѣ и Тернопôльщинѣ здобула собѣ повнє признанє пôдъ кождымъ взглядомъ, не годить ся вôдказати.

„Дванацятка" просить нашихъ людей въ Яслѣ, Новôмъ-Санчи, Ивоничу, або взагалѣ на Мазурщинѣ, щобы зволили до кôнця сего тыждня зъ пôдписанымъ провôдникомъ порозумѣти ся, чи не можна бы въ вересни с. р. устроити въ тыхъ мѣстахъ концерты сполученй зъ забавами на дохôдъ фонду будовы руского-народного театру. Вдячнй будемо за всяку пораду, если тôлько не опôзнить ся.

За „дванацятку": *Іосифъ Партицкій*, провôдникъ (теперь почта Отинѣя) — *Остапъ Нижанковскій* діриґентъ.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Ишль 13 серпня. Король Александеръ выѣхавъ вчера до Люцерни а Є Вел. Цѣсарь вôдвѣвъ єго ажь на дворець. Передъ тымъ ще телеґрафувавъ король до свого батька, доносячи єму, зъ якою почестію принято єго въ Ишлю.

Парижь 13 серпня. Готель, въ котрôмъ мешкає вел. кн. Алексѣй, єсть въ формальнôй облозѣ; множество людей стоить цѣлыми годинами коло него. Декотрй ґазеты выступають противъ такои демонстраціи и доказують, що она готова ослабити успѣхи кронштадскои гостины.

Вѣдень 13 серпня. Вѣсть, будьто бы переговоры торговельнй зъ Швайцарією розбили ся, єсть безосновна. Переговоры ведуть ся дальше.

Кіль 13 серпня. Станъ здоровля цѣсаря Вільгельма єсть зовсѣмъ добрый; цѣсарь ходить безъ палицѣ.

Вôдвѣчательный редакторъ: Адамъ Креховєцкій

Надôслане

Конкурсъ.

„Громада Стецева повѣта снятиньского розписує ліцитацію на будову школы мурованои 21·50 метрôвъ довгои а 13·70 метрôвъ широкои пôдъ бляшанымъ дахомъ зъ бѣлои цинковои бляхы. Речинець ліцитаційный 30 л. серпня 1891 о 3 год. по полудни въ Урядѣ громадскôмъ въ Стецевѣ, де плянъ и условія ліцитаційнй переглянути можна. П. п. предприємцѣ зволять взяти участь.

Стецева, 9 н. ст. серпня 1891.

Верига, начальникъ гром.

Оголошеня до *Народнои Часописи* принимає Контора **Льеопольда Литыньского,** *Львôвъ, Валова, 14.*

АПТЕКА ПОДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручає:

Олѣй рыбій въ двохъ родахъ, **жовтый** однократно дестилованый, дуже добре дѣлаючій противо зафлегмленя, остроты крови, недокровности, скрофуламъ и т. д.; **бѣлый** пріятнѣйшій ôдъ першого, бо двократно чищеный и дестильованый. До набутя въ бутелькахъ по 60 и 80 кр.

Гербата россійска. — Самовары Тульскі.

Перша краєва фабрика товарôвъ плятерованыхъ, зовимыхъ **хиньске срѣбло**

ЯКУБОВСКІЙ & ЯРРА

Львôвъ, Ринокъ ч. 37. Краковъ, Ринокъ ч. 26.

поручають:

Предметы служачи до ужитку церковного и домового, одповѣдни на **выправы слюбни, подарунки,** у великôмъ выборѣ **по приступныхъ цѣнахъ.**

Репарації, срѣбленя и золоченя всѣхъ въ се званье входячихъ предметôвъ, **тревало и дешево.**

Цѣнники на жаданье оплатно, опакованье безплатно. 1—1.

Мешканьцѣ Львова!

можуть хôснувати ся знаменитымъ вынаходкомъ

проф. Соксельета

МОЛОКО

стерилизоване

пôсля методы того професора, єсть найлѣпшимъ зъ штучныхъ кормôвъ для немовлятъ и заступає цѣлкомъ кормъ грудный.

Дѣти, скормлени тымъ молокомъ не слабують на жадни слабости жолудковій або кишковій и въ загалѣ не пôдлягають такъ легко слабостямъ.

Цѣна мѣсячного кормленя 180 фляшокъ 7 зл.

Молоко коштує найменше два разы тôлько.

Проспекта и поясненя даромъ. Замовленя пріймає

Контора Льеопольда Литыньского,

у Львовѣ, при улицѣ Валовôй ч. 14 (побôчь Центральнои Кавярнѣ.

Торговля товарôвъ зелѣзныхъ

ЯКОВА САХСЕНГАВЗА

у Львовѣ ул. Краковска ч. 19

поручає:

Всякій предметы зелѣзни, а именно:

Всякі предметы кухонни, господарскі, знаряды домовѣ. ваги и т. др.

Все въ найлѣпшôмъ родѣ и по цѣнахъ найнизшихъ.

Циркъ братôвъ Сідолі

пôдъ дирекціею Цезара Сідолі

улиця Шпитальна ч. 3 (площадь Голуховскихъ)

въ пятокъ 14-го серпня 1891

бенефісове представлене директора Цезара Сідолього

по разъ перший

величезный скокъ зъ землѣ черезъ 2 великі конѣ

выконає директоръ Сідолі

Salto-mortale въ чоботахъ и при остроґахъ на неосѣдланôмъ кони сповнить директоръ Сідолі.

Дамска капеля (пародія) пôдъ батутою імпресарія г. Ульмана. — *На закôнчене:*

Огненный лицарь

величава песа п. Янсли.

Близшій вѣдомости подають плякаты и програмы.

Въ суботу 15 и недѣлю 16 серпня

по два величави представленя

о годинѣ 4 зъ полудня и о 8 год. вечеромъ.

Зъ высокимъ поважанемъ

Цезаръ Сідолі,

директоръ.

БРОНИСЛАВЪ ВИТКЕВИЧЪ

аптикарь у Львовѣ улиця Жолкôвска (коло заставы),

поручає выпробованй и за скуточний узнаній

Пигулки зъ Гуаяколемъ

знамениті въ недугахъ грудныхъ, яко презерватива наколи зайде обава сухôтъ, такожь въ початкахъ хоробы радикально убиваючі бактеріи. — **Цѣна пуделка 1 злр.** (Зô способомъ ужитя.)

EXCELSIOR

Средство дуже цѣнене у всѣхъ гостцевыхъ терпѣняхъ именно застарѣлыхъ, объявляючихъ ся ломаньемъ костей и т. п.

Велике число узнань и подякъ, позваляє менѣ запоручити, що дешеве се домове средство лѣчить всякі, хотьбы застарѣлй зъ давныхъ лѣтъ ревматизмы.

Цѣна фляшки 60 кр. в. а. (зô способомъ ужитя.)

Подяка. Всч. п. Брониславъ Виткевичь, аптикарь у Львовѣ.

Мило менѣ переслати В. Всечестности мои найсердечнѣйши слова подяки за Вашь дѣйстно чудесный *Excelsior*. Страшні терпѣня, які выдержавъ я зъ кождою змѣною воздуха, довгі лѣта треваючі болѣ въ костяхъ нôгъ, котрымъ нѣ одна сѣрчана купѣль помогчи не могла — перестали, якъ-бы чудесною рукою ôдняті, по ужертю кôлькохъ фляшокъ „**Excelsior**“-а. — Вдячнôсть моя для Васъ Пане тревали буде якъ довго жити буду, а першимъ єи ôдгомономъ най будуть ті слова моеи подяки.

Краковъ, 16 лютого 1891. **Антоній Гордыньскій.**

Прошу адресовати **В. Виткевичь,** аптикарь, Львôвъ-Пôдзамче.

Кефиръ.

Зъ кавказкихъ грибкôвъ незрôвнане средство диететичне, вырабляє фабрика вырôбôвъ гигієнично - диететичныхъ **Льеопольда Литыньского** у Львовѣ и высылає щоденно свѣжій, на провинцію въ певныхъ означеныхъ ôдступахъ часу, числячи якъ найтаньше за опакованье.

Кефиръ єсть найлѣпшимъ зъ истнуючихъ средствъ ôдживчихъ, а въ недугахъ жолудка найрадикальнѣйшимъ лѣкомъ. Цѣна фляшки 15 к., зъ фляшкою 25 кр.

Адреса: Фабрика **Льеопольда Литыньского**, Пекарска 21, або контора Л. Литыньского при ул. Валовôй, ч. 14.

Всякого рода

ВИНА

ЛѢЧНИЧІ

достати можна кождого часу въ конторѣ

Льеопольда Литыньского

у Львовѣ, при улицѣ Валовôй ч. 14.

БРОНИСЛАВЪ ВИТКЕВИЧЬ

аптикарь у Львовѣ (улиця Жолкôвска, побôчь рампы.

поручає:

„Реґуляторъ“

Въ нестравности, нежитахъ жолудка, жолтачцѣ и гемороидахъ лѣкъ найпевнѣйшій и не зрôвнаный. Розпускає флеґму, реґулює и побуджає травленье, гоить раны жолудка, зтягає соки нездорові, справлє лаґôдный ôдхôдъ и дає добрый апетитъ.

Цѣна пуделка вразъ зô способомъ ужитя 35 кр. в. а.

ПОДЯКА!

Высокоповажаный Панъ Броніславъ **Виткевичь,** аптикарь у Львовѣ.

Поважаный Пане!

Вôдъ двохъ лѣтъ слабувавъ я на тяжкій нежитъ жолудка и мимо лѣкарскихъ порадъ и рожныхъ лѣкôвъ, діеты, вина, ничь менѣ не помагало. Тому то зъ недовѣрчивостію перечитавъ я въ „Народной Часописи“ ваше оповѣщене о „**Реґуляторѣ**“. Но по зажитю порошка того, въ сей часъ менѣ полекшало, и нынѣ я вже здоровъ, за що сердечно Вамъ дякую, хотячи ся однакъ забезпечити на будучнôсть, прошу ласкаво прислати менѣ еще два пуделка „РЕҐУЛЯТОРА“ а за решту, еслибы якась лишила: Cincum sulfuricum.

Зъ глубокимъ поважанемъ:

Антоній Севиньскій,

учитель въ Лѣскахъ п. Белзъ.

Нервотонъ.

Средство домове помôчне у многихъ боляхъ, ревматизмахъ, ломаняхъ, ихіосъ и паралижахъ.

Цѣна фляшки: 40 кр.

Грудні зѣля Д-ра Зебургера

противъ кашлю, душности, нежиту и т. п.

Цѣна фляшки 20 кр.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.